

PÄLSVÅRD

Valpen

-Det viktiga är inte HUR man badar sin lilla valp, det viktiga är ATT man badar, fönar och "hanterar" valpen så snart man fått hem den.

Att försöka reda ut tovor och klippa klorna på en otränad unghund är om inte direkt, så i alla fall nästan, förenat med "livsfara".

Träna valpen på att stå och ligga i badkaret, ligga på trimbordet, och att bli fönade en gång i veckan. Glöm inte klorna, och var beredd på att en del afghaner verkligen är rädda om sina tassar. Några skriker i högan sky när man klipper klorna, men kämpa på, det vänjer sej... för det mesta!

Håll handen på valpen hela tiden, och stoppa den i sina försök att ställa sej upp. Det blir bara stressande för valpen om det går så långt att den ställer sej upp otaliga gånger. Lämna aldrig valpen ensam på bordet!

Unghunden

Sätt proppen i badkaret, håll i lite shampo och fyll med vatten cirka 20-30 centimeter, lägg hunden i karet och ös över shampovattnet med skopa. Glöm ej huvud och öron. Ställ hunden upp och skölj noga. Mellan shamponeringarna kan du skölja hanhunden med förhudsrens, samt klämma analsäckarna.

Tag lite koncentrerat shampo och tvätta runt öronen, mellan frambenen, vid "snoppen", och "rumpan", håll sen lite shampo i badkaret och fyll upp med vatten. Lägg återigen hunden och ös över shampovattnet. Skölj noga igen. Har du inget badkar så tag en stor hink, håll upp shampo och vatten i den och ställ ena benet i hinken, ös över shampovattnet med en skopa. Gör likadant för varje ben, och ös även vatten på resten av hunden. I övrigt, gör på samma sätt som badkarsbad.

Om hunden är kolossalt smutsig så kan du få göra om shamponeringen en tredje gång. Det ser du genom att sköljvattnet ännu ej är rent.

Dock skall du alltid tvätta två gånger, även om hunden inte är speciellt smutsig. Så var det dags för balsam och då gör du precis på samma sätt som med shamponeringen. Använd inte för mycket balsam, det snarare stjälper än hjälper, och pälsen blir bara mer svår att reda ut och det fastnar lättare smuts i den.

När du sköljt ur balsamet ordentligt kramar du ur vattnet med handdukar eller "plutodukar", sen kan hunden ligga på tork en stund innan du lägger den på trimbordet och börjar fona och borsta. En del sorters balsam kan man lämna kvar i pälsen. Några pälsar passar inte att ligg och torka, de måste man sätta igång att borsta på en gång. Är hunden mycket tovig skall du inte heller låta den ligga på tork.

Borsta mot dej, inte från dej, vrid ej runt borsten utan håll den rak hela tiden. Borsta utifrån på hårstrået hela tiden och jobba dej innåt. Tovorna delar du med fingrarna och borstar, dela igen, borsta igen och så vidare. Har tovan hunnit torka så blöt upp den med balsam-spray.

När hela hunden är klar, ställ den upp och borsta återigen igenom hela pälsen, gärna med ett balsamspray. Detta för att kolla igenom så att du inte missat några tovor. En unghund kan vara väldigt jobbig att sköta, periodvis kan man få bada den var fjärde-femte dag. Målet är egentligen inte att lära sej hantera tovor, målet är att bada och borsta sin hund så ofta att den aldrig får tovor! Hår som varit i en tova blir väldigt förstört och ju mer förstört det blir ju lättare tovar det igen....

Analsäckarna brukar jag klämma ut vid varje eller vartannat bad, et är inte speciellt angenämt, det lukar illa, men är bra att göra så det inte blir stopp i dem. Men gör det bara om du känner dej riktigt säker på hur man gör.

Hundar som har mycket hårda klor, eller som tycker det är jättejobbigt att klippa klorna brukar det fungera bra att klippa klorna på i badet när klorna är uppmjukade av vattnet.

Före varje bad

För att hålla din hund fin hela tiden är det en bra rutin att före varje bad plocka bort överflödigt hår ansiktet, på sadeln och svansen. Det är lättare att plocka, och gör inte ont, när hunden är lite smutsig.

Öronen, torka ur dem med bomull skölj med Epiotic öronrens. Ett öra skall aldrig lukta illa! Behövs det så skölj ögat med ögonbad, både före och efter badet.

Kolla om tassarna ser fina ut, de skall inte vara röda eller lukta illa. Klipp rent från hår med en trubbig sax mellan trampdynorna. Har hunden fått svamp mellan tårna så är det extra viktigt att hålla rent och torrt. Pevaryl fotpuder (finns på Apoteket) fungerar för det mesta bra.

Klipp rent hanhunden runt "snoppen" och skölj med förhudsrens vid behov.

Före varje utställningsbad

Om du håller din hund fin och plockad hela året runt, så kräver det inte så mycket jobb inför varje utställning. Men se till att inte plocka dagen före utställningen. Allt ska se så naturligt ut som möjligt så gör det 3-4 veckor före, för att sedan göra "finliret" några dagar innan.

Första gången man börjar plocka den unga hunden så kan det ta flera dagar, tag detta med i beräkningen om du skall ställa ut. Börja gärna en månad i förväg, och plocka inte bort hår så det blir bar hud.

Klipp också klorna i god tid före utställningen, för om du skulle råka klippa för långt så kanske det kommer lite blod och det är inte så trevligt om det skulle gå upp inne i ringen.

Den vuxna afghanen

Den vuxna hunden sköter du som unghunden. Skillnaden är bara att det rå mycket lättare, ju längre håret är, och ju mer försiktig du har varit med tovor, så att pälsen är hel, ju lättare är det. En vuxen afghan brukar man bada med tidsintervall sex till fjorton dagar, beroende på om den har lätt eller svårskött päls. Beroende på om det är en hane eller tik, och också beroende på väderlek. Fuktigt väder får pälsarna att tova sej lättare.

Tänk på att aldrig någonsin lämna en tova till nästa bad, den blir bara större och svårare att reda ut nästa gång. Om hunden varit väldigt tovig så sitter det alltid kvar lite smuts, shampo och balsam i pälsen, därför måste du bada om den igen, redan dagen därpå, annars har du lika mycket tovor igen vid nästa bad.

Den gamla afghanen

Den riktigt gamla afghanen kanske inte orkar stå med blöt päls som tynger ner när du sköljer och den kanske har svårt att hålla balansen i badkaret. Då kan det vara humanare att klippa ner den och hålla pälsen i "juniorhundslängd". Men glöm inte att det fortfarande är lika viktigt att kolla öron, tassarna, analsäckarna och huden som förut.

Redskap

Borste; trä eller plastskaft, långa metallpiggar med mjuk fjädrande gummibotten.

Bra märken: Hindes 6060, Scalpmaster, #1 All Systems, PSI, KW's mjuka borste, Swedogborsten, Laser Lite.

Effileringsax: Solingen professional eller dylik. Täta tänder på en sida.

Underullskniv märke Hauptner.

Trimkniv Mars99M 330.

Spratts kam, "extra fine".

Trubbig sax att klippa mellan trampdynorna med.

Pimpsten att finputs ansiktet med.

Kam, så kallad pudelkam, träskaft med långa metall piggar på. Används inte till tovor eller vanlig pälsvård, utan för att till exempel kamma ur hår där det finns för mycket.

Klotång, ej giljotin eller saxmodell. Satsa på en ordentlig vass tång, så inte splittrar klorna.

Hårfön, helst golvmmodell, annars salongsfön och arm att fästa den med i bordet. Det är "blåset" och inte värmen man är ute efter. En för varm fön bränner sönder hårstrået.

Tandstensinstrument, vinklat.

Preparat

Shampo: #1 All Systems Supercleaning eller Whitening, Ring 5 Proteinshampo, Laser Lite Shampo, Khaos Shampo

Balsam: #1 Super Rich eller Botanical, Ring 5 Haircare, Laser Lite Drape och Silk, Khaos Balsam.

Balsamspray: Laser Lite Showspray, Magic Touch, Khaos groomingspray.

Epiotic öronrens.

Tassalva, Fyra Ess.

Apotekets natriumklorid pipetter, till ögonbad.

Förhudrens.

Apotekets talk, att använda som torrshampo om hunden blivit fuktig på tassarna eller hanhunden råkat kissa på pälsen.

Hårstrået

Afghanhundens hårstrå är uppbyggt precis som människans och ser ut som en grankotte i genomskärning (till skillnad mot hundar med "päls", som har ett hårstrå som är uppbyggt med kärna och endast når en viss längd, t ex schäferhår, de har också hullingar).

När hårstrået är torrt och rent så ligger alla fjällen tätt och håret rå smidigt. När man blöter håret åker fjällen ut. Vid fuktig väderlek så åker fjällen ut och då trasslar alla hårstrån in sej i varandra.

Vad man vill när man badar afghanen är att:

-vid första shamponeringen få bort avgaser, fett gammalt balsam, blöta igenom pälsen ordentligt.

-vid andra shamponeringen; öppna upp och rengöra hårstrået och huden ordentligt.

-vid "balsameringen" sluta igenom hårstrået och få en blank smidig yta.

Om man till exempel inte tvättar ordentligt eller om man inte sköljer bort shampot ordentligt så stängs hårstrået när det torkar, med shamporester och smuts mellan alla fjällen, vilket gör att det lättare går av och även snabbare öppnar sej vid luftfuktighet, och som sagt det i sin tur gör att det tovar sej lättare.

Övrigt

Om afghanen har fått hela kroppen full av kardborrar finns bara en sak att göra, nämligen att ställa hunden i badkaret och bada enligt vanlig procedur, sen vräka i balsam och borsta och handplocka bort alla kardborrar. Börja inte plocka kardborrarna ifrån den torra och kanske smutsiga pälsen, det gör bara att hela hunden kommer att blir som en enda stor tova. När du har fått bort alla kardborrar så bada om hunden igen, redan samma dag.

Om afghanen blivit helt igentovad av någon anledning, så bada som vanligt, tag KW ren minkolja istället för balsam. Borsta igenom som vanligt, och bada om hunden igen. Minkoljan är svår att få ur, men underlättar uttovning, den förstör också limmet i borstarna så borsten går ej att använda igen.

-Om afghanen har "tusenmiljoner" pinnar i pälsen så försök att bryta sönder pinnarna och därefter lirka bort dom.

Om afghanen fått tuggummi i pälsen, försök smörja in tuggummit med olja eller smör och pilla bort så mycket som möjligt. Är det minusgrader ute så gå ut och försök att få bort så mycket som möjligt.

Har din hund fått svamp i tassarna, ställ den i badkaret, håll i Yes diskmedel, ganska mycket och fyll på med cirka en decimeter vatten. Tvätta tassarna rena och fina. Torka och klipp bort onödigt hår. Därefter Alsolsprit och sist Pevaryl fotpuder.

Om afghanen trampat i olja så håll upp badvatten och Yes diskmedel, låt hunden stå i det en stund och därefter badar du den som vanligt.

Ohyra och parasiter

Det finns en del ohyra och parasiter som kan drabba alla hundar.

Frontline spot-on: håller borta loppor, löss och fästingar. Finns receptfritt på apoteket.

Håller bort loppor, löss och fästingar. En pipett verkar i cirka en månad, något kortare tid

för hundar som badar ofta. Hunden får inte bada två dagar före eller två dagar efter behandling. Frontline kan också dämpa rävskabb. Det finns dock möjlighet att rävskabben återkommer.

Interceptor; receptbelagt, behandlar rävskabb, inälvsparasiter, och noskvalster.

Dermocan shampo, tar bort loppor, löss, mjällkvalster. Behandlingen upprepas med cirka en veckans mellanrum, två gånger för loppor och löss, sex gånger för mjällkvalster.

Tea Tree Oil shampo; avskräckande för loppor, löss, fästingar. Jag badar alltid mina hundar i Tea Tree Oil shampo på sommaren, och ser en klar reducering av antalet fästingar på mina hundar.

Beaphar lopphalsband och spot on. Naturlig citronella verkar avskräckande för loppor, löss och fästingar.

Axilur: avmaskningsmedel, tar bort alla stadier av alla sorters maskar, utom rävbåndmask. Avmaska din hund regelmässigt, minst tre-fyra gånger per år.

Drontal: mot rävbåndmask.

Tandsten

Generellt kan man säga att om en hund lätt får mycket tandsten, så äter den fel foder. Det stämmer dock inte alltid, en del hundar får tandsten "bara av att titta på mat".

Hunden skall dock inte gå omkring med tandsten, och tandköttinflammation, som ofta är en följd av bakterieansamlingen som blir av tandstenen. I riktigt svåra fall, och speciellt på gamla hundar, kan bakterierna från tandstenen gå ner i njurar och hjärta.

Borsta gärna tänderna på din hund regelbundet. Ge den mörghben och oxhudsben. Och Hill's t/d prescription diet. Det finns en broschyr om tandsjukdomar från Hill's.

Tips! "Hälsoråd för hund" är en liten skrift från Apoteket där det står mycket bra "gör-det-själv-råd", köp den, det kan spara in dyra veterinärräkningar.

Och så det allra viktigaste; MYCKET FRISK LUFT, RÄTT MOTION, OCH ETT BRA FODER, ger bättre hud och bättre kvalitet på pälsen, tumma aldrig på den regeln!

LYCKA TILL!